Krimināllietas Nr.11092097819
Lietvedības Nr.K30-1134-20/19
ECLI:LV:RVPT:2020:0219.11092097819.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 19.februārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa, tiesnese S.Dolniece atklātā tiesas sēdē, piedaloties prokuroram A.Litenbokam iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 170.panta.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

/pers. A/ izvairījās pildīt tiesas nolēmumu, ar kuru viņam uzlikts pienākums apgādāt un dot uzturu savam bērnam, un konkrēti:

Ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 9.janvāra spriedumu civillietā Nr.C16106914 no /pers. A/, personas kods /personas kods/ par labu /pers. B/ piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. C/, p.k. /personas kods/, uzturam – 108 EUR ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai. Nolēmums stājies likumīgā spēkā 2015.gada 30.janvārī.

Ar Uzturlīdzekļu garantijas fonda 2015.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.1-8/47090-2106 nolemts no 2015.gada 19.marta izmaksāt iesniedzējai /pers. B/, parādnieka /pers. A/ vietā uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam 108 EUR apmērā. Noteikts, ka, mainoties normatīvajos aktos noteiktajam no Uzturlīdzekļu garantiju fonda izmaksājamam uzturlīdzekļu apmēram, uzturlīdzekļus izmaksāt atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam apmēram līdz brīdim, kamēr bērns sasniedz pilngadību, ja vien līdz pilngadības sasniegšanai nav zudis tiesiskais pamats uzturlīdzekļu izmaksai. Parādniekam /pers. A/ uzlikts pienākums izdarīt uzturlīdzekļu un likumisko procentu maksājumus Uzturlīdzekļu garantiju fondam tā tiesu izpildītāja depozīta kontā, kura lietvedībā atrodas attiecīgā izpildu lieta par uzturlīdzekļu piedziņu.

Laika periodā no 2015.gada 30.janvāra līdz 2019.gada 27.decembrim /pers. A/, būdams persona, kuram ir pienākums apgādāt un dot uzturu savam bērnam /pers. C/ zinot, ka no viņa ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 9.janvāra spriedumu civillietā Nr.C16106914 par labu /pers. B/ piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturam, neskatoties uz to, ka viņa rīcībā bija naudas līdzekļi, jo /pers. A/ laika posmā no 2015.gada 30.janvāra līdz 2019.gada 27.decembrim ir atradies darba tiesiskajās attiecībās un bijis nodarbināts "/nosaukums/ AS", /Nosaukums/, "/nosaukums/ AS", "/nosaukums/", "/nosaukums/ OU", "/nosaukums/ OU", "/nosaukums/ OU", "/nosaukums/ OU", "/nosaukums/ AS", SIA /Nosaukums/ un minētajā laika posmā guva kopumā ienākumus vismaz 39812,61 EUR apmērā, tomēr no gūtajiem ienākumiem bērna /pers. C/ uzturam līdzekļus nemaksāja, necentās citādi apgādāt un dot uzturu bērnam, iemaksas Uzturlīdzekļu garantiju fondā labprātīgi neveica, tādējādi izvairījās no sava pienākuma apgādāt un dot uzturu savam bērnam - /pers. C/.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 170.pantā.

M o t ī v u d a ļ a

Tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu atzina pilnībā un izdarīto nožēloja, lūdza neizdarīt tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi. Apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesa iztiesāšanā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu pieņēma lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā. Līdz ar to, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek izdarīta. Apsūdzētā/pers. A/ vaina ir pierādīta.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, nosakot soda veidu apsūdzētajam, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, bet saskaņā ar šī panta trešo daļu, nosakot soda mēru, ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro daļu apsūdzētais izdarīja kriminālpārkāpumu.

Par apsūdzētā personību noskaidrots, ka agrāk nav sodīts, patstāvīga dzīvesvieta ir Igaunijā, kur arī strādā "/nosaukums/", ieņēmumi mēnesī sastāda 1400 EUR pēc nodokļu nomaksas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 2.punktu konstatēts atbildību mīkstinošais apstāklis, ka vainīgais aktīvi veicinājis noziedzīgā nodarījuma atklāšanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par atbildību mīkstinošu apstākli, atzīstams tas, ka viņš ir vaļsirdīgi atzinies un izdarīto nožēlo. Tiesa soda noteikšanā ņem vērā, ka apsūdzētais piekrita lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, kas gan patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli neveido, jo pierādījumu pārbaudes neizdarīšana tiesas izmeklēšana ir tiesas izvēles iespēja, ko paredz Kriminālprocesa likums.

Krimināllikuma 48.pantā paredzētos atbildību pastiprinošos apstākļus tiesa nekonstatē.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam taisnīgākais un samērīgākais sods par izdarīto kriminālpārkāpumu ir naudas sods. Tieši naudas sods, tiesas ieskatā, visefektīvāk sasniegs soda mērķi, jo pildīs gan sodošo funkciju, gan prevencijas funkciju.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 41.panta otro un ceturto daļu, nosakot apsūdzētajam naudas sodu, ņem vērā apsūdzētā mantisko stāvokli. Proti, tiesa, novērtējot /pers. A/ mantisko stāvokli, ir ieguvusi pārliecību, ka /pers. A/ būs iespēja nekavējoties samaksāt naudas sodu vai gūt paredzamus ienākumus, kas /pers. A/ ļautu Krimināllikumā noteiktajā laikā samaksāt uzlikto naudas sodu. Uz to norāda tas, ka apsūdzētais ir oficiālās darba tiesiskās attiecībās ārzemēs, pelna un turpmāk pelnīs vismaz 1400 EUR mēnesī pēc nodokļu nomaksas, kas ir būtisks ienākumu avots, lai varētu samaksāt naudas sodu, proti, šie ienākumi pārsniedz vidējās algas apmēru Latvijā.

Soda noteikšanā tiesa ņem vērā arī likumdevēja izvirzītos sodu politikas principus, kuri ietverti 2012.gada 13.decembrī pieņemtajā likumā "Grozījumi Krimināllikumā", kas stājies spēkā 2013.gada 1.aprīlī. Proti, likumdevējs 2013.gadā, kad pēdējo reizi tika pārskatīta sodu politika Latvijā, kura ir spēkā arī šobrīd, uzsvaru lika uz nepieciešamību individualizēt piemērojamo sodu, izvēloties konkrētajā gadījumā taisnīgāko sodu. Īstenojot jauno sodu politiku, tika uzsvērts, ka, piemērojot brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu, tiesai īpaši rūpīgi jāmotivē pieņemtais lēmums (skatīt 2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā", spēkā stājies 2013.gada 1.aprīlī, anotāciju interneta vietnē *www.saiema.lv*). Sodu politikas principi ir atspoguļojušies arī likumā "Grozījumi Krimināllikumā", kas stājies spēkā 2013.gada 1.aprīlī, un konkrēti,

Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā noteikts, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglākiem sodiem. Minētais nozīmē to, ka likumdevējs mainīja līdz tam brīdim valstī pastāvošo soda noteikšanas principu, ka īpaši bija jāmotivē, kāpēc tiek piemērots brīvības atņemšanai alternatīvs sods. Šobrīd spēkā esošā Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa šo principu ir apgriezusi pretēji, paredzot, ka īpaši jāmotivē, kāpēc soda mērķis nevar tikt sasniegts ar brīvības atņemšanai alternatīvu sodu. Tiesa uzskata, ka tiesai ir jāseko likumdevēja sodu politikas pamatnostādnēm, kuras ir aktuālas arī šobrīd.

Tiesa šajā lietā nekonstatēja kādus īpašus argumentus, lai /pers. A/ par izdarīto kriminālpārkāpumu izolētu no sabiedrības ar īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu.

Nosakot naudas sodu mēru, tiesa ņem vērā, ka pastāv divi atbildību mīkstinošie apstākļi un nav atbildību pastiprinošu apstākļu.

Drošības līdzekļa piemērošanai apsūdzētajam nepastāv pamats, ņemot vērā, ka no tiesas nav izvairījies.

Kriminālprocesā cietušo nav. Procesuālo izdevumu lietā nav. Mantai arests nav uzlikts. Lietisko pierādījumu lietā nav.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499. un 520. pantu, tiesa

nosprieda

Atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, par vainīgu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 170.panta un sodīt ar naudas sodu 3 (trīs) minimālo mēnešalgu, t.i., 1290 EUR (viens tūkstotis divi simts deviņdesmit eiro) apmērā.

Naudas sods jāsamaksā labprātīgi 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanas dienas. Naudas sods jāiemaksā bankas iestādē, norādot kriminālprocesa Nr.11092097819; Saņēmējs – Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV34TREL1060191011100, kods TRELLV22. Maksājuma mērķis – naudas sods krimināllietā. Maksājumu apliecinošu dokumentu jāiesniedz Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā Abrenes ielā 8, Rīgā.

Drošības līdzekli /pers. A/ nepiemērot.

Pilno spriedumu daļā par sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena tiesas kancelejā – 2020.gada 16.marts.

Tiesnese S.Dolniece